

Upphandling av ordningsvakter och väktare på allmän plats

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandling av tjänster för ordningsvakter och väktare på allmän plats.
2. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer.
3. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, utifrån affärsmässiga grunder, vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Stadsledningskontoret har det övergripande ansvaret för styrning, samordning, uppföljning och utveckling av stadens uppdrag med ordningsvakter och väktare på allmän plats.

Efter genomförd upphandling 2020 tecknades ramavtal avseende ordningsvakter på allmän plats. Ramavtalets samtliga förlängningsmöjligheter har utnyttjats och avtalet upphör därmed att gälla den 31 december 2024 varför förnyad upphandling behöver genomföras.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I Stockholm ska alla stadsdelar vara trygga och i Stockholm ska alla vara trygga. Det går att bekämpa kriminalitet här och nu samtidigt som man bygger ett samhälle som håller ihop. Det handlar om alltifrån situationell prevention för att förhindra och försvåra brott till social prevention för att genom brottsförebyggande arbete säkerställa att rekryteringen till kriminalitet stoppas. Det övergripande målet för

stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är att Stockholm ska vara en trygg och säker stad.

I arbetet för ett tryggare Stockholm är uppsökande verksamheter såsom mobila ordningsvakter viktiga. Genom att vara synliga i offentliga miljöer, ge information och verka för ordningshållning kan de bidra i stadens trygghetsskapande arbete.

Stadsdelsnämnderna utgör grundstommen i stadens trygghets- och säkerhetsarbete. Redan idag är stadsdelsnämnderna en stor del i det mobila ordningsvaktuppdragets arbete. I syfte att stärka stadsdelsnämndernas trygghetsarbete kommer stadsledningskontoret att ta fram ett arbetssätt som möjliggör för stadsdelsnämnderna att vid behov ytterligare förstärka det mobila uppdraget med stadsdelsnämndens egna medel.

Stockholm den 4 september 2024

Karin Wanngård

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandling av tjänster för ordningsvakter och väktare på allmän plats.
2. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer.
3. Stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, utifrån affärsmässiga grunder, vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.
4. Att därutöver anföra följande:

När Socialdemokraterna styrde Sverige minskade antalet poliser i polisregion Stockholm med 131 stycken mellan 2015 och 2022. Stockholm är den enda polisregion som fick färre poliser under socialdemokraternas styre, det är synnerligen allvarligt att huvudstaden fått sämre förmåga att upprätthålla tryggheten.

Ordningsvakter och väktare ska inte ersätta poliser. Däremot kan ordningsvakter avlasta polisen när det gäller uppgifter som inte kräver polisiär kompetens, så som att avvisa, avlägsna, kontrollera och säga till personer. Ordningsvakter kan skapa trygghet lokalt, se till att störiga ungdomsgäng inte trakasserar hederliga människor, samtidigt som polisen ges möjligheter att ägna sig åt den allvarligare brottslighet som plågar samhället just nu.

Den nya upphandlingen av ordningsvakter och väktare presenterar en avgörande möjlighet att återställa en viktig del av Stockholms trygghetsarbete. Den nya upphandlingen sker i en tid där den centrala politiska ledningen i staden har av sagt sig ansvaret för tryggheten och i stället tvingat stadsdelar att ansvara för trygghetsarbetet och anställa ordningsvakter. I praktiken har man därmed tvingat stadsdelsnämnderna att prioritera mellan välfärdsverksamheten, som att anställa förskolelärare, och trygghetsarbetet. Nu finns möjligheten att åter lägga ansvaret för att leda trygghetsarbetet där det hör hemma, hos kommunstyrelsen.

De avtal som stadsdirektören bemyndigas att upphandla genom detta beslut måste göra skillnad för tryggheten i Stockholm, något annat är inte acceptabelt. Ett första steg i detta är att Stockholm återfår de ordningsvakter och väktare som det nuvarande styret har gjort sig av med, det handlar om två av tre ordningsvakter och fyra av fem väktarteam, som Socialdemokraterna har sagt upp. Som en konsekvens minskade antalet åtgärder som ordningsvakter utförde med 70 procent mellan 2022 och 2023. Åtgärder som polisen fick göra i stället eller som inte blev utförda alls.

Genom att återuppbygga organisationen för ordningsvakter och väktare så kan staden bidra till att stärka tryggheten i det offentliga rummet och avlasta Polisen i deras livsviktiga arbete. För att bekämpa gängkriminaliteten och otryggheten måste hela samhället dra åt samma håll, Stockholm ska inte längre förbli passiva och inte ta ansvar för den lokala tryggheten.

I ett andra steg vill vi att antalet ordningsvakter dubblas från 2022 års nivåer, till totalt 360 stycken. Vi vill även se minst en väktarpatrull i varje stadsdel som ska agera som komplement till ordningsvakterna. De skapar trygghet genom att samtala, bedöma, bygga lägesbilder och vara ögon och öron på platser där ordningsvakterna inte får verka till följd av lagen om ordningsvaktens begränsningar.

Kommunstyrelsen

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Kristina Lutz (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis bifalla borgarrådsberedningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

När det rödgröna styret tog över makten i Stockholms stad minskades antalet ordningsvakter drastiskt. Flera områden förlorade ordningsvakter och fick istället fältassistenter med begränsade befogenheter och möjligheter att ingripa. I och med den nya ordningsvaktlagen samt de ytterligare befogenheter som givits till kommunerna på grund av den SD-stödda regeringen finns det nu mycket goda förutsättningar för att utöka antalet ordningsvakter och använda dessa för att

upprätthålla ordning i väntan på fler poliser. Vi föreslår därför att ett särskilt uppdrag ska åläggas stadsdirektören att kraftigt utöka antalet ordningsvakter i linje med Sverigedemokraternas budgetförslag för 2024.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Tryggheten är vår tids viktigaste frihets- och jämställdhetsfråga. Trots att vi lever i ett av världens mest fria, demokratiska och välställda länder så begränsas vår frihet av otrygghet. En otrygghet som framförallt påverkar vardagen för kvinnor och äldre, samt boende i våra utsatta områden. När folk undviker att röra sig i sina egna bostadsområden efter skymning krackelerar de grundläggande behoven som demokratin vilar på: trygghet och tillit till sin näste.

Under förgående mandatperiod inledde Kristdemokraterna därför ett banbrytande projekt med kommunalt anlitade ordningsvakter i staden, vilka skulle fungera som ett komplement till polisens bristande närvaro. Projektet lovordades av polismyndigheten och den negativa trenden med ständigt ökande otrygghet bröts, enligt stadens trygghetsmätning. Efter maktskiftet hösten 2022 valde det nya styret trots detta att kraftigt skära ner på antalet ordningsvakter redan i sin första budget. Trygghetspolitiken nedprioriterades när den behövdes som allra mest.

Kristdemokraterna välkomnar denna ramavtalsupphandling som möjliggör en framtida utökning av antalet ordningsvakter. Men vi kan bara beklaga att styret aktivt väljer bort att nyttja denna kraftfulla insats för ökad trygghet, vilken allt för ofta lyfts som en motpol till socialt förebyggande insatser. Vi menar tvärtom att varje del behövs i en breddad trygghetspolitik, såväl förebyggande som reaktiv för att varje stockholmare ska kunna känna sig trygg oavsett var i staden man bor.

Ärendet

Stadsledningskontoret har det övergripande ansvaret för styrning, samordning, uppföljning och utveckling av stadens uppdrag med ordningsvakter och väktare på allmän plats.

Uppdraget organiseras inom stadsledningskontorets säkerhetsavdelning av medarbetare med strategisk funktion som förvaltar, styr och utvecklar det stadsövergripande uppdraget. Uppdraget innefattar utveckling av strategiska processer, handläggning, samverkan, rådgivning och stöd vilket har genomförts med stöd av inköp av olika tjänster. Det kan till exempel handla om ledning av uppdraget hos leverantören, bemanning av uppdraget samt samordning av det.

Stadsledningskontorets nuvarande ramavtal för ordningsvakter på allmän plats löper ut 31 december 2024. Uppdraget har funnits i staden sedan februari 2018 och bedöms fortsätta att bedrivas även efter 2024. Efter genomförd upphandling kommer avrop ske årligen och styrs av stadens budget. Det ramavtal som finns för hela staden gällande Bevaknings- och larmcentralstjänster täcker inte det uppdrag som stadsledningskontoret genom säkerhetsavdelningen bedriver, varför förnyad upphandling behöver genomföras.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen uppdrar åt stadsdirektören att, med möjlighet till vidaredelegation, genomföra upphandling av säkerhetsskyddstjänster, besluta om upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer. Vidare föreslår kontoret att stadsdirektören ska, med möjlighet till vidaredelegation, utifrån affärsmässiga grunder, vid behov vidta förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.